

Tirsdag den 26. marts 2019

III

(Forberedende retsakter)

EUROPA-PARLAMENTET

P8_TA(2019)0222

Adgang til indbringelse af sager til varetagelse af forbrugernes kollektive interesser *I**

Europa-Parlamentets lovgivningsmæssige beslutning af 26. marts 2019 om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om adgang til indbringelse af sager til varetagelse af forbrugernes kollektive interesser og om ophævelse af direktiv 2009/22/EF (COM(2018)0184 — C8-0149/2018 — 2018/0089(COD))

(Almindelig lovgivningsprocedure: førstebehandling)

(2021/C 108/16)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådet (COM(2018)0184),
 - der henviser til artikel 294, stk. 2, og artikel 114 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, på grundlag af hvilke Kommissionen har forelagt forslaget for Parlamentet (C8-0149/2018),
 - der henviser til artikel 294, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,
 - der henviser til de forelagte begrundede udtalelser inden for rammerne af protokol nr. 2 om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet af det østrigske Forbundsråd og den svenske Riksdag, som hævder, at udkastet til lovgivningsmæssig retsakt ikke overholder nærhedsprincippet,
 - der henviser til udtalelse af 20. september 2018 fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽¹⁾,
 - der henviser til udtalelse af 10. oktober 2018 fra Regionsudvalget ⁽²⁾,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 59,
 - der henviser til betænkning fra Retsudvalget og udtalelser fra Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse og Transport- og Turismeudvalget (A8-0447/2018),
1. vedtager nedenstående holdning ved førstebehandling;
 2. anmoder om fornyet forelæggelse, hvis Kommissionen erstatter, i væsentlig grad ændrer eller agter i væsentlig grad at ændre sit forslag;
 3. pålægger sin formand at sende Parlamentets holdning til Rådet og Kommissionen samt til de nationale parlamenter.

⁽¹⁾ EUT C 440 af 6.12.2018, s. 66.

⁽²⁾ EUT C 461 af 21.12.2018, s. 232.

Tirsdag den 26. marts 2019

P8_TC1-COD(2018)0089

Europa-Parlamentets holdning fastlagt ved førstebehandlingen den 26. marts 2019 med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) .../... om adgang til indbringelse af sager til varetagelse af forbrugernes kollektive interesser og om ophævelse af direktiv 2009/22/EF

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 114,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget ⁽²⁾,

efter den almindelige lovgivningsprocedure ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Formålet med dette direktiv er at gøre det muligt for godkendte **repræsentative** organisationer/organer, der repræsenterer forbrugernes kollektive interesser, at søge genopretning via sager til varetagelse af forbrugerinteresser i tilfælde af overtrædelser af EU-retten. De godkendte **repræsentative** organisationer/organer bør kunne anmode om at få bragt en overtrædelse til ophør eller få den forbudt og at få fastslået, at der forelå en overtrædelse og søge genopretning i form af kompensation, **tilbagebetaling af den tilsvarende pris**, afhjælpning, **udskiftning, fjernelse** forholdsmæssigt afslag eller **ophævelse af kontrakten** afhængigt af den nationale lovgivning. [Ændring 1]
- (2) Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2009/22/EF ⁽⁴⁾ gjorde det muligt for godkendte **repræsentative** organisationer/organer at rejse sager til varetagelse af forbrugerinteresser hovedsageligt med henblik på at bringe overtrædelser af EU-lovgivningen, som skader forbrugernes kollektive interesser, til ophør eller at forbyde disse. I direktivet blev der imidlertid ikke i tilstrækkelig grad taget fat på at løfte udfordringerne i forbindelse med håndhævelse af forbrugerlovgivningen. For i højere grad at afskrække erhvervsdrivende fra ulovlig praksis, **fremme god og ansvarlig forretningspraksis** og mindske ulemperne for forbrugerne er det nødvendigt at styrke mekanismen til beskyttelse af forbrugernes kollektive interesser. I lyset af det store antal ændringer er det af klarhedshensyn hensigtsmæssigt at erstatte direktiv 2009/ 722 22/EF. **Der er et stort behov for Unionens indsats i henhold til artikel 114 i TEUF for at sikre både adgang til domstolene og god retspleje, da det vil reducere omkostningerne og byrden ved individuelle sager.** [Ændring 2]
- (3) Sager til varetagelse af forbrugerinteresser bør sikre en effektiv og målrettet måde, hvorpå forbrugernes kollektive interesser kan beskyttes **mod såvel interne som grænseoverskridende overtrædelser**. De bør gøre det muligt for godkendte **repræsentative** organisationer/organer at tage initiativer med henblik på at sikre overholdelsen af de relevante EU-retlige bestemmelser og at overvinde de hindringer, forbrugere står over for i forbindelse med individuelle sager såsom usikkerheden om deres rettigheder og de tilgængelige proceduremæssige mekanismer, **tidligere erfaringer med, at klager ikke har givet resultater, alt for langvarige procedurer**, de psykologiske barrierer for at indbringe sager og det negative forhold mellem de forventede udgifter og fordele ved at indlede en individuel sag, **hvorved retssikkerheden forbedres for såvel sagsøgte som sagsøger og for retssystemet.** [Ændring 3]

⁽¹⁾ EUT C 440 af 6.12.2018, s. 66.

⁽²⁾ EUT C 461 af 21.12.2018, s. 232.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets holdning af 26.3.2019.

⁽⁴⁾ EUT L 110 af 1.5.2009, s. 30.

Tirsdag den 26. marts 2019

- (4) Det er vigtigt at sikre den nødvendige balance mellem domstolsadgang og proceduremæssige garantier for at undgå misbrug af adgangen til at rejse en sag, som med urette kunne hindre virksomhedernes mulighed for at drive forretning i det indre marked. For at forhindre misbrug af sager til varetagelse af forbrugerinteresser bør elementer såsom erstatning med karakter af bod og fraværet af forældelsesfrister med hensyn til retten til at rejse sager på vegne af skadelidte forbrugere undgås, og der bør fastsættes klare regler for de forskellige proceduremæssige aspekter såsom udpegelsen af godkendte **repræsentative** organisationer/organer, hvorfra deres midler hidrører, og arten af de oplysninger, der kræves til støtte for sager til varetagelse af forbrugerinteresser. ~~Dette direktiv~~ **Den tabende part bør bære sagsomkostningerne. Retsinstansen eller domstolen bør dog ikke berøre nationale regler vedrørende fordelingen af sagsomkostningerne tilkende den tabende part omkostningerne, hvis disse er pådraget unødvendigt eller ikke står i et rimeligt forhold til kravets værdi.** [Ændring 4]
- (5) Overtrædelser, der påvirker forbrugernes kollektive interesser, har ofte virkninger, der går på tværs af grænserne. Mere effektive og målrettede sager til varetagelse af forbrugerinteresser i hele Unionen bør øge forbrugernes tillid til det indre marked og sætte dem i stand til at udøve deres rettigheder.
- (6) Dette direktiv bør dække en lang række områder såsom databeskyttelse, finansielle tjenesteydelser, rejser og turisme, energi, telekommunikation ~~og~~ , miljø **og sundhed**. Det bør modvirke overtrædelser af EU-rettens bestemmelser, som beskytter forbrugernes **kollektive** interesser, uanset om forbrugerne benævnes forbrugere eller rejsende, brugere, kunder, privatinvestorer, detailkunder eller andet i den relevante EU-ret, **og de kollektive interesser hos registrerede som omhandlet i persondataforordningen**. For at sikre en hensigtsmæssig reaktion på overtrædelser af EU-retten, hvis form og omfang hurtigt forandrer sig, bør det hver gang, en ny EU-retsakt, der er relevant for beskyttelsen af forbrugernes kollektive interesser, vedtages, overvejes, om bilaget til dette direktiv bør ændres for at sikre, at retsakten er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde. [Ændring 5]
- (6a) **Dette direktiv finder anvendelse på sager til varetagelse af forbrugerinteresser, der er knyttet til de EU-retlige bestemmelser, der er opført i bilag I. Varetagelsen af interesserne begynder, når to forbrugere er berørt.** [Ændring 6]
- (7) Kommissionen har vedtaget forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 261/2004 om fælles bestemmelser om kompensation og bistand til luftfartspassagerer ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser og forordning (EF) nr. 2027/97 om luftfartsselskabers erstatningsansvar ved luftbefordring af passagerer og deres bagage og Europa-Parlamentets og Rådets forordning om jernbanepassagerers rettigheder og forpligtelser. Det er derfor hensigtsmæssigt at fastsætte bestemmelser om, at Kommissionen et år efter dette direktivs ikrafttrædelse skal vurdere, om EU-reglerne for så vidt angår fly- og jernbanepassagerers rettigheder sikrer et passende forbrugerbeskyttelsesniveau i forhold til det, der sikres i dette direktiv, og drager de nødvendige konklusioner med hensyn til dette direktivs anvendelsesområde.
- (8) Dette direktiv, der bygger på direktiv 2009/22/EF, bør omfatte nationale og grænseoverskridende overtrædelser, navnlig når de forbrugere, der er berørt af en overtrædelse, bor i en eller flere andre medlemsstater end den, hvor den erhvervsdrivende, der overtræder lovgivningen, er etableret. Det bør også omfatte overtrædelser, der ophørte, før sagen til varetagelse af forbrugerinteresser blev indledt eller afsluttet, da det stadig kan være nødvendigt for at forhindre en gentagelse af praksis at fastslå, at en given praksis udgjorde en overtrædelse, og at lette forbrugernes klageadgang.
- (9) I dette direktiv bør der ikke fastsættes internationale privatretlige regler vedrørende kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser eller håndhævelse af gældende lovgivning. De eksisterende EU-retsakter gælder for de sager til varetagelse af forbrugerinteresser, der er omhandlet i dette direktiv, **og forhindrer enhver stigning i forumshopping.** [Ændring 7]
- (9a) **Dette direktiv bør ikke påvirke anvendelsen af EU-regler om international privatret i grænseoverskridende sager. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (omarbejdning — Bruxelles I), Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 593/2008 af 17. juni 2008 om lovvalgsregler for kontraktlige forpligtelser (Rom I) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 864/2007 af 11. juli 2007 om lovvalgsregler for forpligtelser uden for kontrakt (Rom II) finder anvendelse på de sager til varetagelse af forbrugerinteresser, der er omhandlet i dette direktiv.** [Ændring 8]

Tirsdag den 26. marts 2019

- (10) Da kun godkendte **repræsentative** organisationer/organer kan indbringe sager til varetagelse af forbrugerinteresser, bør de for at sikre, at forbrugernes kollektive interesser varetages på hensigtsmæssig vis, opfylde de kriterier, der er fastsat i dette direktiv. De skal navnlig være forskriftsmæssigt oprettet i henhold til en medlemsstats lovgivning, som ~~kunne bør~~ omfatte krav til ~~antallet af medlemmer, varigheden af deres beståen eller til~~ **eksempelvis** gennemsigtigheden, hvad angår relevante aspekter af deres struktur såsom deres konstituerende vedtægter, forvaltningsstruktur, mål og arbejdsmetoder. De bør ikke virke med fortjeneste for øje og have en beskyttelsesværdig interesse i at sikre overholdelsen af EU-retten. ~~Disse kriterier bør gælde for både~~ **Desuden skal de godkendte repræsentative organisationer/organer være uafhængige af markedsoperatørerne, også økonomisk. De** godkendte **repræsentative** organisationer/organer, ~~der er udpeget på forhånd, og ad hoc organisationer/organer, der er oprettet med henblik på en bestemt sag~~ **skal ligeledes have en fastsat procedure til forebyggelse af interessekonflikter. Medlemsstaterne må ikke pålægge kriterier, der går længere end de kriterier, som er fastlagt i dette direktiv. [Ændring 9]**
- (11) Navnlig uafhængige offentlige organer og forbrugerorganisationer bør spille en aktiv rolle med hensyn til at sikre overholdelsen af de relevante EU-retlige bestemmelser og er også velegnede til at fungere som godkendte organisationer/organer. Da disse organisationer/organer har adgang til forskellige informationskilder vedrørende erhvervsdrivendes praksis i forhold til forbrugerne og har forskellige prioriteter, hvad angår deres virksomhed, bør medlemsstaterne frit kunne beslutte, hvilken type foranstaltninger hver af disse godkendte organisationer/organer kan træffe i forbindelse med sager til varetagelse af forbrugerinteresser.
- (12) Da både retslige og administrative procedurer effektivt og målrettet kan tjene til at beskytte forbrugernes kollektive interesser, overlades det til medlemsstaterne at beslutte, om sager til varetagelse af forbrugerinteresser skal indbringes for retsinstanser eller forvaltningsmyndigheder eller begge dele afhængigt af det relevante lovområde eller den pågældende økonomiske sektor. Dette vil ikke berøre retten til adgang til effektive retsmidler som fastsat i artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, i henhold til hvilken medlemsstaterne skal sikre, at forbrugere og erhvervsdrivende har ret til adgang til effektive retsmidler for en domstol i forbindelse med en hvilken som helst administrativ afgørelse, der er truffet i henhold til de nationale bestemmelser, hvorved dette direktiv gennemføres. Det skal omfatte muligheden for, at parterne under overholdelse af national lovgivning kan opnå en afgørelse om suspension af fuldbyrdelsen af den omtvistede afgørelse.
- (13) For at øge den proceduremæssige effektivitet af sager til varetagelse af forbrugerinteresser bør de godkendte organisationer/organer have mulighed for at søge at opnå forskellige foranstaltninger inden for rammerne af en enkelt sag til varetagelse af forbrugerinteresser eller inden for særskilte sager til varetagelse af forbrugerinteresser. Disse foranstaltninger bør omfatte midlertidige foranstaltninger med henblik på at bringe en aktuel praksis til ophør eller forbyde en påtænkt praksis, hvis denne endnu ikke er blevet fulgt, men hvor der er risiko for, at den vil medføre alvorlige eller uoprettelige tab for forbrugerne, foranstaltninger, hvorved det fastslås, at en given praksis udgør en overtrædelse af lovgivningen, og som om nødvendigt bringer denne praksis til ophør eller forhindrer den fremover, samt foranstaltninger, der fjerner de fortsatte virkninger af overtrædelsen, herunder genopretning. Hvis godkendte organisationer/organer søger at opnå dette inden for rammerne af en enkelt sag, bør de kunne søge at opnå alle relevante foranstaltninger på det tidspunkt, hvor sagen indbringes, eller først søge at opnå en afgørelse om pålæg og derefter eventuelt en afgørelse med henblik på opnåelse af genopretning.
- (14) Afgørelser om pålæg har til formål at beskytte forbrugernes kollektive interesser uafhængigt af det faktiske tab eller den faktiske skade, den enkelte forbruger har lidt. Ved afgørelser om pålæg kan erhvervsdrivende tilpligtes at træffe særlige foranstaltninger såsom at give forbrugere de oplysninger, som de tidligere undlod at give dem, selv om det var i strid med deres lovbestemte forpligtelser. Om der træffes afgørelser, hvorved det fastslås, at en praksis udgør en overtrædelse, bør ikke afhænge af, om den pågældende praksis blev fulgt forsætligt eller uagtsomt.
- (15) Den godkendte organisation/det godkendte organ, der indleder en sag til varetagelse af forbrugerinteresser efter dette direktiv, bør være part i sagen. De forbrugere, der er berørt af overtrædelsen, bør have passende ~~mulighed for at~~ **mulighed for at** ~~drage fordel af~~ **oplysninger om** de relevante udfald af sager til varetagelse af forbrugerinteresser, **og om, hvordan de kan drage fordel heraf.** Afgørelser om pålæg, der træffes efter dette direktiv, bør ikke påvirke de individuelle sager, der indbringes af forbrugere, der har lidt tab som følge af den praksis, der er omfattet af afgørelsen. **[Ændring 10]**

Tirsdag den 26. marts 2019

- (16) De godkendte **repræsentative** organisationer/organer bør søge at opnå foranstaltninger, der tager sigte på at fjerne de fortsatte virkninger af overtrædelsen. Disse foranstaltninger bør have form af afgørelser, som pålægger den erhvervsdrivende blandt andet at yde kompensation, afhjælpning ~~eller~~, udskiftning **eller fjernelse**, give et forholdsmæssigt afslag, ophæve kontrakten eller tilbagebetale den betalte pris afhængigt af situationen og af national lovgivning. [Ændring 11]
- (17) Den kompensation, som forbrugere, der har lidt tab i situationer med mange skadelidte, får, bør ikke overstige det beløb, som den erhvervsdrivende skylder efter gældende national lovgivning eller EU-retten for at dække det faktiske tab, de har lidt. Navnlig bør det undgås at tilkende erstatning med karakter af bod, som medfører overkompensation til den skadelidte, der har rejst sagen.
- (18) Medlemsstaterne ~~kan~~ **bør** kræve, at de godkendte **repræsentative** organisationer/organer fremlægger tilstrækkelige oplysninger til at understøtte sager til varetagelse af forbrugerinteresser med henblik på genopretning, herunder en beskrivelse af den gruppe af forbrugere, der er berørt af overtrædelsen og spørgsmålene om de faktiske og retlige omstændigheder, der skal besvares inden for rammerne af sagerne til varetagelse af forbrugerinteresser. Det skal ikke kræves af den godkendte organisation/det godkendte organ, at den/det kan udpege hver enkelt forbruger, der er berørt af en overtrædelse, for at kunne rejse en sag. I forbindelse med sager til varetagelse af forbrugerinteresser vil en retsinstans eller en forvaltningsmyndighed tidligst muligt i sagen skulle kontrollere, om den er egnet som en sag til varetagelse af forbrugerinteresser i lyset af overtrædelsens art og kendetegnene ved de tab, de berørte forbrugere har lidt. **Kravene bør navnlig være påviselige og ensartede, der bør være fællestræk i de foranstaltninger, der søges opnåelse af, og en ordning med tredjemandsfinansiering af den godkendte organisation/det godkendte organ bør være gennemsigtig og uden interessekonflikter. Medlemsstaterne bør også sikre, at retsinstansen eller forvaltningsmyndigheden har beføjelse til at afvise åbenlyst ubegrundede sager tidligst muligt i proceduren.** [Ændring 12]
- (19) Medlemsstaterne bør kunne beslutte, om den nationale retsinstans eller forvaltningsmyndighed, der får forelagt en sag til varetagelse af forbrugerinteresser, undtagelsesvis kan træffe en retskonstaterende afgørelse i stedet for en afgørelse med henblik på opnåelse af genopretning, hvad angår den erhvervsdrivendes ansvar over for de forbrugere, der har lidt skade på grund af overtrædelsen, som vil kunne påberåbes direkte i efterfølgende sager til varetagelse af forbrugerinteresser, som rejses af individuelle forbrugere. Denne mulighed bør forbeholdes behørigt begrundede tilfælde, hvor det er kompliceret at bestemme omfanget af den individuelle genopretning, der skal ydes til hver enkelt forbruger, der er berørt af en sag til varetagelse af forbrugerinteresser, og hvor det ikke ville være effektivt at udnytte den inden for rammerne af sagen til varetagelse af forbrugerinteresser. Der bør ikke træffes retskonstaterende afgørelser i situationer, som ikke er komplicerede, navnlig når det er muligt at udpege de berørte forbrugere, og når forbrugerne har lidt tab, der er sammenlignelige i tilknytning til et tidsrum eller et køb. På samme måde bør der ikke træffes retskonstaterende afgørelser, når størrelsen af det tab, de enkelte forbrugere har lidt, er så beskedent, at de enkelte forbrugere sandsynligvis ikke vil kræve individuel genopretning. Retsinstansen eller den nationale forvaltningsmyndighed bør behørigt begrunde anvendelsen af en retskonstaterende afgørelse i stedet for en afgørelse med henblik på opnåelse af genopretning i en konkret sag. [Ændring 13]
- (20) Når det er muligt at udpege de forbrugere, der er berørt af samme praksis, og de har lidt sammenlignelige tab i tilknytning til et tidsrum eller et køb såsom i tilfælde af langsigtede forbrugeraftaler, kan retsinstansen eller forvaltningsmyndigheden i løbet af sagen til varetagelse af forbrugerinteresser klart fastslå, hvilken gruppe af forbrugere der er berørt af overtrædelsen. Retsinstansen eller forvaltningsmyndigheden kan navnlig anmode den erhvervsdrivende, der overtræder reglerne, om at fremlægge relevante oplysninger, såsom hvem de berørte forbrugere er, og hvor længe praksis er blevet fulgt. Af hensyn til hensigtsmæssigheden og effektiviteten bør medlemsstaterne i overensstemmelse med deres nationale lovgivning overveje at give forbrugerne mulighed for direkte at drage nytte af en afgørelse med henblik på opnåelse af genopretning, efter at den er truffet, uden at det kræves, at de hver især formelt tilslutter sig sagen, inden der træffes en sådan afgørelse. [Ændring 14]
- (21) I sager, der drejer sig om mindre beløb, vil de fleste forbrugere sandsynligvis ikke tage skridt til at håndhæve deres rettigheder, fordi indsatsen ikke ville stå i forhold til fordelene for den enkelte forbruger. Hvis samme praksis vedrører en række forbrugere, kan det samlede tab imidlertid være betydeligt. I sådanne tilfælde kan en retsinstans eller en forvaltningsmyndighed anse det for uforholdsmæssigt at fordele midlerne blandt de berørte forbrugere, f.eks. fordi det vil være for dyrt eller ikke muligt i praksis. De midler, der indkommer via betaling af kompensation i sager til varetagelse af forbrugerinteresser, vil derfor bedre kunne anvendes til at beskytte forbrugernes kollektive interesser og bør kanaliseres over mod relevante offentlige formål såsom fonde, der yder retshjælp til forbrugere, oplysningskampagner eller forbrugerbevægelser. [Ændring 15]

Tirsdag den 26. marts 2019

- (22) Det er kun muligt at søge at opnå foranstaltninger med henblik på at fjerne de fortsatte virkninger af overtrædelser på grundlag af endelige afgørelser, hvorved det fastslås, at der foreligger en overtrædelse af de EU-retlige bestemmelser, der er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde, og som skader forbrugernes kollektive interesser, herunder en endelig afgørelse om pålæg, der træffes inden for rammerne af en sag til varetagelse af forbrugerinteresser. Det er navnlig muligt at søge at opnå foranstaltninger med henblik på at fjerne de fortsatte virkninger af en overtrædelse på grundlag af endelige afgørelser truffet af en retsinstant eller en forvaltningsmyndighed i forbindelse med de håndhævelsesaktiviteter, der er reguleret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/2394 af 12. december 2017 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse og om ophævelse af forordning (EF) nr. 2006/2004⁽⁵⁾.
- (23) Dette direktiv indeholder bestemmelser om en fremgangsmåde, som ikke påvirker de regler, der gælder ved fastlæggelsen af forbrugernes materielle rettigheder i forbindelse med aftaleretlige og ikke-aftaleretlige retsmidler, hvis deres interesser er blevet skadet af en overtrædelse såsom retten til erstatning for skader, ophør af kontrakter, tilbagebetaling, **fjernelse**, afhjælpning eller forholdsmæssigt afslag. Det er kun muligt at rejse en sag til varetagelse af forbrugerinteresser med henblik på opnåelse af genopretning i medfør af dette direktiv, hvis EU-retten eller national lovgivning indeholder bestemmelser om sådanne materielle rettigheder. [Ændring 16]
- (24) Dette direktiv **tager sigte på en minimumsharmonisering** og erstatter ikke eksisterende nationale mekanismer for kollektive retsmidler med henblik på at opnå genopretning. Under hensyntagen til medlemsstaternes retstraditioner overlades det til dem at beslutte, om de vil udforme de sager til varetagelse af forbrugerinteresser, der er fastsat bestemmelser om i dette direktiv, som en del af en eksisterende eller fremtidig mekanisme for kollektive retsmidler med henblik på at opnå genopretning eller som et alternativ til sådanne mekanismer, for så vidt som den nationale mekanisme er i overensstemmelse med bestemmelserne i dette direktiv. **Det forhindrer ikke medlemsstaterne i at opretholde deres eksisterende rammer, og det forpligter heller ikke medlemsstaterne til at ændre dem. Medlemsstaterne vil have mulighed for at gennemføre de regler, der er fastsat i dette direktiv, i deres eget system for kollektive retsmidler eller for at gennemføre dem i en særskilt procedure.** [Ændring 17]
- (25) Godkendte **repræsentative** organisationer/organer bør klart fremlægge utvetydige oplysninger om, hvorfra midlerne til finansiering af deres aktiviteter og midlerne til støtte for en konkret sag til varetagelse af forbrugerinteresser med henblik på opnåelse af genopretning hidrører, således at en retsinstant eller en forvaltningsmyndighed kan vurdere, om der eventuelt foreligger en interessekonflikt mellem den tredjemand, der har ydet midlerne, og den godkendte organisation/det godkendte organ, og med henblik på at undgå misbrug af adgangen til at rejse en sag, samt vurdere, om den ~~tredjemand, der har ydet midlerne,~~ **godkendte organisation/det godkendte organ** har tilstrækkelige midler til at **repræsentere de berørte forbrugeres bedste interesser og dække den godkendte organisations/det godkendte organs finansielle forpligtelser alle nødvendige sagsomkostninger, hvis sagen tabes.** De oplysninger, som de godkendte organisationer/organer fremlægger **tidligst muligt i sagen** for den retsinstant eller den forvaltningsmyndighed, der behandler sagen til varetagelse af forbrugerinteresser, bør gøre det muligt for den at vurdere, om tredjemand kan påvirke den godkendte organisations/det godkendte organs sagskridt **generelt og** i forbindelse med sagen til varetagelse af forbrugerinteresser, herunder vedrørende forlig, og om tredjemand finansierer sagen til varetagelse af forbrugerinteresser med henblik på opnåelse af genopretning mod en modpart, som er en konkurrent til den, der finansierer sagen, eller en modpart, som den, der yder midlerne, er afhængig af. Hvis nogen af disse omstændigheder bekræftes, **bør skal** retsinstanten eller forvaltningsmyndigheden have beføjelse til at kræve, at den godkendte organisation/det godkendte organ afviser at modtage de pågældende finansielle midler, og om nødvendigt ikke acceptere den godkendte organisations/det godkendte organs egenskab i en konkret sag. **Medlemsstaterne bør forhindre, at advokatfirmaer opretter godkendte repræsentative organisationer/organer. Indirekte finansiering af sagen gennem donationer, herunder erhvervsdrivendes donationer inden for rammerne af initiativer vedrørende virksomheders sociale ansvar, er berettiget til tredjemandfinansiering, forudsat at den opfylder de krav om gennemsigtighed, uafhængighed og fravær af interessekonflikter, som er anført i artikel 4 og 7.** [Ændring 18]
- (26) Kollektive udenretslige forlig, **f.eks. mægling**, der har til formål at opnå genopretning for skadelidte forbrugere, bør fremmes både før indbringelsen af sagen til varetagelse af forbrugerinteresser og i en hvilken som helst fase af sagen. [Ændring 19]
- (27) Medlemsstaterne kan fastsætte bestemmelser om, at en godkendt organisation/et godkendt organ og en erhvervsdrivende, der har indgået forlig vedrørende genopretning for de forbrugere, der er berørt af en angivelig ulovlig praksis, som den pågældende erhvervsdrivende har fulgt, i fællesskab kan anmode en retsinstant eller en forvaltningsmyndighed om at godkende forliget. En sådan anmodning bør kun kunne indgives til en retsinstant eller en forvaltningsmyndighed, hvis der ikke verserer en anden sag vedrørende samme praksis. En kompetent retsinstant eller forvaltningsmyndighed, der godkender et sådant kollektivt forlig, skal tage hensyn til alle berørte parter interesser og rettigheder, herunder de enkelte forbrugere. ~~De enkelte berørte forbrugere skal have mulighed for at acceptere eller afvise at være bundet af et sådant forlig.~~ **Forlig bør være endelige og bindende for alle parter.** [Ændring 20]

⁽⁵⁾ EUT L 345 af 27.12.2017.

Tirsdag den 26. marts 2019

- (28) Retsinstansen og forvaltningsmyndigheden bør have beføjelse til at opfordre den erhvervsdrivende, der overtræder lovgivningen, og den godkendte organisation/det godkendte organ, som rejste sagen til varetagelse af forbrugerinteresser, til at indlede forhandlinger med henblik på at nå et forlig om den genopretning, der skal ydes til de berørte forbrugere. Når der træffes beslutning om at opfordre parterne til at bilægge tvisten udenretsligt, bør der tages hensyn til arten af den overtrædelse, sagen vedrører, de berørte forbrugeres karakteristika, den mulige type genopretning, der skal tilbydes, parternes vilje til at indgå forlig og procedurens hensigtsmæssighed.
- (29) ~~For at gøre det lettere for de enkelte forbrugere at søge genopretning på grundlag af endelige retskonstaterende afgørelser vedrørende den erhvervsdrivendes ansvar over for de forbrugere, der har lidt skade på grund af en overtrædelse, som træffes inden for rammerne af sager til varetagelse af forbrugerinteresser, bør den retsinstans eller forvaltningsmyndighed, der har truffet afgørelsen, have beføjelse til at anmode den godkendte organisation/det godkendte organ og den erhvervsdrivende om selv at nå et kollektivt forlig. [Ændring 21]~~
- (30) Ethvert udenretsligt forlig, der indgås inden for rammerne af en sag til varetagelse af forbrugerinteresser ~~eller på grundlag af en endelig retskonstaterende afgørelse~~, bør godkendes af den relevante retsinstans eller forvaltningsmyndighed for at sikre, at det er lovligt og rimeligt og tager hensyn til alle berørte parter interesser og rettigheder. ~~De enkelte~~ **Forliget er bindende for alle parter, uden at det berører eventuelle yderligere rettigheder til genopretning, som de berørte forbrugere skal have mulighed for at acceptere eller afvise at være bundet af et sådant forlig måtte have i medfør af EU-retten eller national lovgivning. [Ændring 22]**
- (31) For at en sag til varetagelse af forbrugerinteresser munder ud i et for forbrugerne tilfredsstillende resultat, er det vigtigt at sikre, at forbrugerne informeres om den. Forbrugerne bør informeres om den verserende sag til varetagelse af forbrugerinteresser, det forhold, at en erhvervsdrivendes praksis anses for at være retsstridig, deres rettigheder, efter at det er fastslået, at der foreligger en overtrædelse, og alle efterfølgende skridt, som de berørte forbrugere, skal tage, navnlig for at opnå genopretning. De omdømmemæssige risici ved at udbrede kendskabet til overtrædelsen er også vigtigt for at afskrække erhvervsdrivende fra at tilsidesætte forbrugernes rettigheder.
- (32) For at oplysningerne kan have virkning, bør de være hensigtsmæssige og stå i et rimeligt forhold til sagens omstændigheder. ~~Den erhvervsdrivende, der overtræder lovgivningen, bør~~ **Medlemsstaterne bør sikre, at retsinstansen eller forvaltningsmyndigheden kan kræve, at den tabende part** på hensigtsmæssig vis ~~informere~~ **informerer** alle berørte forbrugere om en endelig afgørelse om pålæg og afgørelser med henblik på opnåelse af genopretning, der træffes inden for rammerne af sagen til varetagelse af forbrugerinteresser, ~~samt om og begge parter i tilfælde af~~ forlig, der er godkendt af en retsinstans eller en forvaltningsmyndighed. Disse oplysninger kan for eksempel gives på ~~den erhvervsdrivendes websted~~ **webstedet**, sociale medier, elektroniske markedspladser eller i almindeligt læste aviser, navnlig dem, der udelukkende distribueres elektronisk. ~~Forbrugerne bør om muligt informeres individuelt via elektroniske breve eller papirbreve.~~ Disse oplysninger bør på anmodning gives i et format, der er tilgængeligt for handicappede personer. **Den tabende part bærer omkostningerne for forbrugerinformation. [Ændring 23]**
- (32a) **Medlemsstaterne bør opfordres til at oprette et vederlagsfrit nationalt register over sager til varetagelse af kollektive interesser, hvilket kunne styrke gennemsigtighedskravene yderligere. [Ændring 24]**
- (33) For at øge retssikkerheden, undgå en uensartet anvendelse af EU-retten og øge effektiviteten og den smidige behandling af sager til varetagelse af forbrugerinteresser og mulige opfølgende sager med henblik på opnåelse af genopretning, bør en overtrædelse **eller en ikkeovertrædelse**, der er fastslået ved en endelig afgørelse, herunder en endelig afgørelse om pålæg i medfør af dette direktiv, som træffes af en forvaltningsmyndighed eller en retsinstans, ~~ikke kunne prøves i senere retssager vedrørende samme overtrædelse begået af den samme erhvervsdrivende for så vidt angår overtrædelsens art og dens materielle, personlige, tidsmæssige og territoriale omfang som fastslået i den endelige afgørelse~~ **være bindende for alle parter, der har deltaget i sagen til varetagelse af forbrugerinteresser. Den endelige afgørelse bør ikke berøre eventuelle yderligere rettigheder til genopretning, som de berørte forbrugere måtte have i medfør af EU-retten eller national lovgivning. Genopretningen, som opnås gennem aftalen, bør også være bindende for alle sager, der indebærer samme praksis, samme erhvervsdrivende og samme forbruger.** Hvis en sag med henblik på at opnå foranstaltninger, der fjerner de fortsatte virkninger af overtrædelsen, herunder med henblik på genopretning, rejses i en anden medlemsstat end den, hvor den endelige afgørelse, hvorved det blev fastslået, at der foreligger en overtrædelse **eller en ikkeovertrædelse**, blev truffet, bør afgørelsen udgøre ~~en afkræftelig formodning om~~ **dokumentation for**, at der foreligger **eller ikke foreligger en** overtrædelse **i relaterede sager. Medlemsstaterne sikrer, at en endelig afgørelse truffet af en retsinstans i en medlemsstat, der fastslår, at der foreligger eller ikke foreligger en overtrædelse, i forbindelse med eventuelle andre sager, hvor der søges genopretning hos de nationale retsinstanser i en anden medlemsstat mod den samme erhvervsdrivende for den samme overtrædelse, anses for at være en afkræftelig formodning. [Ændring 25]**

Tirsdag den 26. marts 2019

- (34) Medlemsstaterne bør sikre, at individuelle sager med henblik på opnåelse af genopretning kan baseres på en endelig retskonstaterende afgørelse, der træffes inden for rammerne af sagen til varetagelse af forbrugerinteresser. Sådanne sager bør kunne rejses ved brug af hensigtsmæssige og forenklede procedurer.
- (35) Nationale regler om forældelsesfrister bør ikke hindre indbringelsen af sager med henblik på opnåelse af genopretning på grundlag af en endelig afgørelse om pålæg ~~eller en endelig retskonstaterende afgørelse~~, hvorved det fastslås, at den erhvervsdrivende har et ansvar over for de skadelidte forbrugere i medfør af dette direktiv. Indbringelsen af en sag til varetagelse af forbrugerinteresser skal suspendere eller afbryde forældelsesfristerne for sager med henblik på opnåelse af genopretning for de forbrugere, der er berørt af sagen. [Ændring 26]
- (36) Sager til varetagelse af forbrugerinteresser med henblik på at opnå afgørelser om pålæg bør behandles hurtigt. Afgørelser om pålæg, der er foreløbige, bør altid behandles inden for rammerne af en hasteprocedure for at forhindre al eller yderligere skade på grund af overtrædelsen.
- (37) Dokumentation udgør et vigtigt element for at fastslå, om en given praksis udgør en lovovertrædelse, og om der er risiko for, at den gentager sig, for at fastslå, hvilke forbrugere der er berørt af overtrædelsen, for at tage stilling til spørgsmålet om genopretning og for at informere de forbrugere, der er berørt af sagen til varetagelse af forbrugerinteresser, om den verserende sag og udfaldet heraf. Forholdet mellem erhvervsdrivende og forbrugere er imidlertid karakteriseret ved informationsasymetri, og det er måske kun den erhvervsdrivende, der har de nødvendige oplysninger, hvilket gør det umuligt for den godkendte organisation/det godkendte organ at få adgang til dem. Godkendte organisationer/godkendte organer bør derfor have ret til at anmode den kompetente retsinstans eller forvaltningsmyndighed om, at den erhvervsdrivende skal videregive dokumentation, der er relevant for deres krav, eller som er hensigtsmæssig for at informere de berørte forbrugere om sagen til varetagelse af forbrugerinteresser, uden at det er nødvendigt for dem at specificere de enkelte dokumenter. Behovet for og omfanget og forholdsmæssigheden af denne videregivelse af oplysninger bør omhyggeligt vurderes af den retsinstans eller den forvaltningsmyndighed, der fører tilsyn med sagen til varetagelse af forbrugerinteresser, under hensyntagen til beskyttelsen af tredjemænds legitime interesser og under overholdelse af gældende EU-regler og nationale regler om fortrolighed.
- (38) For at sikre, at sager til varetagelse af forbrugerinteresser er effektive, bør de erhvervsdrivende, der overtræder lovgivningen, kunne straffes med sanktioner, der er effektive, forholdsmæssige og har afskrækkende virkning, for manglende efterkommelse af den endelige afgørelse, der er truffet inden for rammerne af en sag til varetagelse af forbrugerinteresser.
- (39) Da sager til varetagelse af forbrugerinteresser forfølger en offentlig interesse ved at beskytte forbrugernes kollektive interesser, bør medlemsstaterne sikre, at godkendte **repræsentative** organisationer/organer ikke forhindres i at indbringe sager til varetagelse af forbrugerinteresser i medfør af dette direktiv på grund af omkostningerne ved sagerne. **Med forbehold af de relevante betingelser i den nationale lovgivning berører dette dog ikke det faktum, at den part, der taber en sag til varetagelse af forbrugerinteresser, skal betale den vindende parts omkostninger i forbindelse med sagen (princippet om, at taberen betaler). Retsinstansen eller forvaltningsmyndigheden bør dog ikke tilkende den tabende part omkostninger, hvis disse er pådraget unødvendigt eller ikke står i et rimeligt forhold til kravets værdi.** [Ændring 27]
- (39a) **Medlemsstaterne bør sikre, at advokatsalærer, der er afhængige af sagens udfald, undgås, og at advokatsalærer i øvrigt og beregningsmetoden herfor ikke skaber et incitament til at anlægge retssager, der er unødvendige set ud fra forbrugernes eller en hvilken som helst af de berørte parters interesse og ville kunne forhindre, at forbrugerne får fuldt udbytte af en sag til varetagelse af forbrugerinteresser. Medlemsstater, som tillader advokatsalærer, der er afhængige af sagens udfald, bør sikre, at sådanne salærer ikke forhindrer forbrugerne i at opnå fuld kompensation.** [Ændring 28]
- (40) Samarbejde og udveksling af oplysninger, **god praksis og erfaringer** mellem godkendte **repræsentative** organisationer/organer fra forskellige medlemsstater har vist sig at være nyttige, når der er tale om overtrædelser, der går på tværs af grænserne. Der er behov for at fortsætte og udvide kapacitetsopbygnings- og samarbejdsforanstaltningerne, så et større antal godkendte **repræsentative** organisationer/organer på tværs af Unionen bliver omfattet for derved at øge brugen af sager til varetagelse af forbrugerinteresser med virkninger på tværs af grænserne. [Ændring 29]

Tirsdag den 26. marts 2019

- (41) For effektivt at bekæmpe overtrædelser med virkninger på tværs af grænserne bør der sikres gensidig anerkendelse af den kapacitet, som godkendte organisationer/organer, der er udpeget på forhånd af en medlemsstat, har til at indbringe sager til varetagelse af forbrugerinteresser i en anden medlemsstat. Derudover bør godkendte organisationer/organer fra forskellige medlemsstater kunne gå sammen om en enkelt sag til varetagelse af forbrugerinteresser i et enkelt forum under overholdelse af de relevante regler vedrørende værneting. Af effektivitetshensyn bør en godkendt organisation/et godkendt organ kunne rejse en sag til varetagelse af forbrugerinteresser på vegne af andre godkendte organisationer/organer, som repræsenterer forbrugere fra forskellige medlemsstater.
- (41a) **For at udforske muligheden for at indføre en procedure på EU-plan for sager til varetagelse af forbrugerinteresser på tværs af grænserne bør Kommissionen vurdere muligheden for at udpege en europæisk ombudsmand for kollektive søgsmål.** [Ændring 30]
- (42) Dette direktiv overholder de grundlæggende rettigheder og de principper, som blandt andet anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Dette direktiv bør derfor tolkes og anvendes i overensstemmelse med disse rettigheder og principper, blandt andet dem, der vedrører retten til adgang til effektive retsmidler og til en upartisk domstol samt retten til et forsvar.
- (43) Med hensyn til miljølovgivning tages der i dette direktiv hensyn til UNECE-konventionen af 25. juni 1998 om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet («Århuskonventionen»).
- (44) Målene for dette direktiv, nemlig at indføre en mekanisme til brug for sager til varetagelse af forbrugerinteresser med henblik på beskyttelse af forbrugernes kollektive interesser for derved at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau på tværs af Unionen og et velfungerende indre marked, kan ikke i tilstrækkelig grad nås ved hjælp af foranstaltninger, der udelukkende træffes af medlemsstaterne, men kan bedre nås på EU-plan på grund af de grænseoverskridende virkninger af sager til varetagelse af forbrugerinteresser. Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (45) I overensstemmelse med den fælles politiske erklæring af 28. september 2011 fra medlemsstaterne og Kommissionen om forklarende dokumenter⁽⁶⁾ har medlemsstaterne forpligtet sig til i tilfælde, hvor det er berettiget, at lade meddelelsen af gennemførelsesforanstaltninger ledsage af et eller flere dokumenter, der forklarer forholdet mellem et direktivs bestanddele og de tilsvarende dele i de nationale gennemførelsesbestemmelser. I forbindelse med dette direktiv finder lovgiver, at fremsendelse af sådanne dokumenter er berettiget.
- (46) Det er hensigtsmæssigt at fastsætte regler for den tidsmæssige anvendelse af dette direktiv.
- (47) Direktiv 2009/22/EF bør derfor ophæves —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

Kapitel 1

Genstand, anvendelsesområde og definitioner

Artikel 1

Genstand

1. I dette direktiv fastsættes regler, der gør det muligt for godkendte **repræsentative** organisationer/organer at rejse sager til varetagelse af forbrugerinteresser med henblik på at beskytte forbrugernes kollektive interesser **og i den forbindelse navnlig at opnå og håndhæve et højt niveau af beskyttelse og domstolsadgang**, samtidig med at der sikres passende garantier for at undgå misbrug af adgangen til at rejse sager. [Ændring 31]

⁽⁶⁾ EUT C 369 af 17.12.2011, s. 14.

Tirsdag den 26. marts 2019

2. Dette direktiv er ikke til hinder for, at medlemsstaterne vedtager eller opretholder bestemmelser, der på nationalt plan sikrer godkendte ~~organer/organisationer~~ **repræsentative organisationer/organer** eller øvrige ~~berørte personer~~ **offentlige organer** andre proceduremæssige midler til at rejse sager til varetagelse af forbrugernes kollektive interesser på nationalt plan. **Gennemførelsen af dette direktiv må under ingen omstændigheder udgøre en grund til at indskrænke forbrugerbeskyttelsen på de områder, der er omfattet af EU-rettens anvendelsesområde.** [Ændring 32]

Artikel 2

Anvendelsesområde

1. Dette direktiv finder anvendelse på sager til varetagelse af forbrugerinteresser, **som har store konsekvenser for forbrugerne, og** som rejses som følge af erhvervsdrivendes overtrædelser af de EU-retlige bestemmelser, der er opført i bilag I, ~~som skader eller kan skade~~ **og som beskytter** forbrugernes kollektive interesser. Det finder anvendelse på nationale og grænseoverskridende overtrædelser, herunder overtrædelser, der er ophørt inden sagen til varetagelse af forbrugerinteresser blev indledt, eller inden den blev afsluttet. [Ændring 33]

2. Dette direktiv påvirker ikke reglerne om aftaleretlige og ikke-aftaleretlige retsmidler, som er til rådighed for forbrugerne i forbindelse med sådanne overtrædelser af EU-retten eller national lovgivning.

3. Dette direktiv berører ikke EU-reglerne om international privatret, navnlig reglerne om værneting ~~og lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område samt lovvalgsreglerne for kontraktlige forpligtelser og forpligtelser uden for kontrakt, som finder anvendelse på de sager til varetagelse af forbrugerinteresser, der er omhandlet i dette direktiv.~~ [Ændring 34]

3a. **Dette direktiv berører ikke andre former for klagemekanismer, der er fastsat i national lovgivning.** [Ændring 35]

3b. **Dette direktiv respekterer de grundlæggende rettigheder og overholder de principper, der er fastsat i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og den europæiske menneskerettighedskonvention, navnlig retten til en retfærdig og upartisk rettergang og adgang til effektive retsmidler.** [Ændring 36]

Artikel 3

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- 1) »forbruger«: enhver fysisk person, der ikke handler som led i sit erhverv, sin forretning, sit håndværk eller sin profession
- 1a) **»forbrugerorganisation«: enhver sammenslutning, som bestræber sig på at beskytte forbrugernes interesser mod ulovlige handlinger eller undladelser fra erhvervsdrivendes side** [Ændring 37]
- 2) »erhvervsdrivende«: enhver fysisk person eller enhver juridisk person, uanset om der er tale om privat eller offentligt ejerskab, der handler **som civil person i henhold til de civilretlige regler**, herunder via en anden person, der optræder i dennes navn eller på dennes vegne, som led i sit erhverv, sin forretning, sit håndværk eller sin profession [Ændring 38]
- 3) »forbrugernes kollektive interesser«: **interesserne hos en række forbrugeres interesser forbrugere eller registrerede som defineret i forordning (EU) 2016/679 (generel forordning om databeskyttelse)** [Ændring 39]
- 4) »sager til varetagelse af forbrugerinteresser«: sager med henblik på at beskytte forbrugernes kollektive interesser, som de berørte forbrugere ikke er part i
- 5) »praksis«: en erhvervsdrivendes handlinger eller undladelser

Tirsdag den 26. marts 2019

- 6) »endelig afgørelse«: en afgørelse, der er truffet af en medlemsstats retsinstanser, og som ikke kan eller ikke længere kan gøres til genstand for efterprøvelse, eller en afgørelse truffet af en forvaltningsmyndighed, som ikke længere kan indbringes for en domstol

6a) »forbrugerlovgivning«: vedtaget EU-lovgivning og national lovgivning til beskyttelse af forbrugerne. [Ændring 40]

Kapitel 2

Sager til varetagelse af forbrugerinteresser

Artikel 4

Godkendte *repræsentative* organisationer/organer [Ændring 41]

1. Medlemsstaterne sikrer, at godkendte organisationer/organer, som medlemsstaterne på disses anmodning har udpeget på forhånd til dette formål og opført på en offentligt tilgængelig liste, har adgang til at rejse sager til varetagelse af forbrugerinteresser. **Medlemsstaterne eller deres domstole udpeger for deres respektive område mindst én godkendt repræsentativ organisation/ét godkendt repræsentativt organ til at indbringe sager til varetagelse af forbrugerinteresser, som defineret i artikel 3, nr. 4.**

Medlemsstaternes udpeger en organisation/et organ til godkendt *repræsentativ* organisation/**godkendt repræsentativt** organ, hvis den/det opfylder **alle de** følgende kriterier: [Ændring 42]

- a) den/det er oprettet efter forskrifterne i en medlemsstats lovgivning
- b) **dens/dets vedtægter eller et andet ledelsesdokument og dens/dets fortsatte aktivitet, der indebærer forsvar og beskyttelse af forbrugerinteresser, viser, at** den/det har en beskyttelsesværdig interesse i at sikre, at de EU-retlige bestemmelser, der er omfattet af dette direktiv, overholdes [Ændring 43]
- c) den/det arbejder ikke med fortjeneste for øje.
- ca) **den/det handler på en måde, der er uafhængig af andre organisationer/organer og personer, som ikke er forbrugere, der måtte have en økonomisk interesse i resultatet af sagerne til varetagelse af forbrugerinteresser, navnlig markedsoperatører** [Ændring 44]
- cb) **den/det har ikke indgået finansielle aftaler med sagsøgende advokatfirmaer ud over en normal tjenesteydelseskontrakt** [Ændring 45]
- cc) **den/det har indført interne procedurer til forebyggelse af en interessekonflikt mellem organisationen/organet og dens/dets finansieringsydere** [Ændring 46]

Medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om, at de godkendte repræsentative organisationer/organer på passende vis, f. eks. på sit websted, i et klart og forståeligt sprog offentliggør måden, hvorpå den/det er finansieret, dens/dets organisatoriske og ledelsesmæssige struktur, dens/dets målsætninger og arbejdsmetoder samt dens/dets aktiviteter.

Medlemsstaterne vurderer med regelmæssige mellemrum, om en godkendt *repræsentativ* organisation/et godkendt *repræsentativt* organ fortsat opfylder disse kriterier. Medlemsstaterne sikrer, at den/det godkendte *repræsentative* organisation/organ mister sin status i henhold til dette direktiv, hvis den/det ikke længere opfylder et eller flere af kriterierne i stk. 1.

Medlemsstaterne opstiller en liste over repræsentative organisationer/organer, der opfylder kriterierne i stk. 1, og gør listen offentligt tilgængelig. De fremsender denne liste til Kommissionen og ajourfører den om nødvendigt.

Kommissionen offentliggør den liste over repræsentative organisationer/organer, som den modtager fra medlemsstaterne, på en offentligt tilgængelig onlineportal. [Ændring 47]

1a. Medlemsstaterne kan fastsætte, at offentlige organer, der allerede er udpeget, før dette direktiv træder i kraft, i overensstemmelse med national lovgivning forbliver berettiget til at have status som repræsentativ organisation/repræsentativt organ, som defineret i denne artikel. [Ændring 48]

Tirsdag den 26. marts 2019

2. ~~Medlemsstaterne kan på dennes/dettes anmodning udpege en organisation/et organ på ad hoc-basis til en sag til varetagelse af forbrugerinteresser, hvis den/det opfylder kriterierne i stk. 1. [Ændring 49]~~
3. Medlemsstaterne sikrer, at navnlig forbrugerorganisationer, **der opfylder kriterierne i stk. 1**, og uafhængige offentlige organer kan komme i betragtning til at få status som godkendt **repræsentativ** organisation/**godkendt repræsentativt** organ. Medlemsstaterne kan udpege forbrugerorganisationer, som repræsenterer medlemmer fra mere end én medlemsstat, til godkendte **repræsentative** organisationer. [Ændring 50]
4. ~~Medlemsstaterne kan fastsætte bestemmelser, der præciserer, hvilke godkendte organisationer/organer der kan søge at opnå alle de i artikel 5 eller 6 omhandlede foranstaltninger, og hvilke godkendte organisationer/organer der kun kan søge at opnå en eller flere af disse foranstaltninger. [Ændring 51]~~
5. En godkendt organisations/et godkendt organs opfyldelse af de i stk. 1 omhandlede kriterier berører ikke en retsinstant eller en forvaltningsmyndigheds ~~ret~~ **forpligtelse** til at undersøge, om formålet med den godkendte organisation/det godkendte organ berettiger, at den/det handler i forbindelse med en konkret sag, jf. **artikel 4 og** artikel 5, stk. 1. [Ændring 52]

Artikel 5

Sager til varetagelse af forbrugernes kollektive interesser

1. Medlemsstaterne sikrer, at **kun** godkendte **repræsentative** organisationer/organer, **der er udpeget i overensstemmelse med artikel 4, stk. 1**, har adgang til at indbringe sager til varetagelse af forbrugerinteresser for nationale retsinstanter eller forvaltningsmyndigheder, **og** forudsat at der er en direkte forbindelse mellem organisationens/organets hovedformål og de rettigheder, der er fastsat i EU-retten, som hævdes at være blevet overtrådt, hvorfor sagen er rejst.

De godkendte repræsentative organisationer/organer kan frit vælge en hvilken som helst procedure i henhold til national lovgivning eller EU-lovgivning, der sikrer et højere niveau af beskyttelse af forbrugernes kollektive interesser.

Medlemsstaterne sikrer, at der ikke er anlagt andre sager ved en retsinstant eller en forvaltningsmyndighed i en medlemsstat vedrørende samme praksis, samme erhvervsdrivende og samme forbrugere. [Ændring 53]

2. ~~Medlemsstaternes~~ **Medlemsstaterne** sikrer, at godkendte **repræsentative** organisationer/organer, **herunder offentlige organer, der i forvejen er blevet udpeget**, er berettiget til at rejse sager til varetagelse af forbrugerinteresser med henblik på at opnå følgende foranstaltninger: [Ændring 54]

- a) en afgørelse om påbud til at bringe en **ulovlig** praksis til ophør, eller hvis denne **ulovlige** praksis endnu ikke er blevet anvendt, men umiddelbart vil blive anvendt, til at stoppe den [Ændring 56]
- b) en afgørelse om pålæg, der fastslår, at en given praksis udgør en lovovertredelse og om nødvendigt bringe denne praksis til ophør, eller hvis denne praksis endnu ikke er blevet anvendt, men umiddelbart vil blive anvendt, til at stoppe den.

For at søge at opnå afgørelser om pålæg skal godkendte **repræsentative** organisationer/organer ikke indhente samtykke fra de enkelte berørte forbrugere ~~eller~~ **og** fremlægge dokumentation for et faktisk tab eller en faktisk skade på de berørte forbrugeres vegne eller for den erhvervsdrivendes hensigt eller forsømmelse. [Ændring 55]

3. Medlemsstaterne sikrer, at godkendte **repræsentative** organisationer/organer er berettiget til at rejse sager til varetagelse af forbrugerinteresser med henblik på at opnå foranstaltninger, der fjerner de fortsatte virkninger af overtrædelser. Disse foranstaltninger skal søges opnået på grundlag af enhver endelig afgørelse, hvorved det fastslås, at en praksis udgør en overtrædelse af de EU-retlige bestemmelser, der er opført i bilag I, og som skader forbrugernes kollektive interesser, herunder en endelig afgørelse om pålæg som omhandlet i stk. 2, litra b). [Ændring 57]

4. ~~Medlemsstaterne sikrer, at de godkendte organisationer/organer kan søge at opnå foranstaltninger, der fjerner de fortsatte virkninger af overtrædelser sammen med de i stk. 2 omhandlede foranstaltninger inden for rammerne af en enkelt sag til varetagelse af forbrugerinteresser, jf. dog artikel 4, stk. 4. [Ændring 58]~~

Tirsdag den 26. marts 2019

Artikel 5a

Register over kollektive søgsmål

1. *Medlemsstaterne kan oprette et nationalt register for sager til varetagelse af forbrugerinteresser, som skal være gratis til rådighed for alle interesserede via elektroniske midler og/eller på anden måde.*
2. *De websteder, hvor registrene offentliggøres, skal give adgang til omfattende og objektiv information om tilgængelige metoder til opnåelse af erstatning, herunder udenretslige metoder samt verserende sager til varetagelse af forbrugerinteresser.*
3. *De nationale registre skal være indbyrdes forbundne. Artikel 35 i forordning (EU) 2017/2394 finder anvendelse. [Ændring 59]*

Artikel 6

Foranstaltninger til genopretning

1. Med henblik på artikel 5, stk. 3, sikrer medlemsstaterne, at de godkendte **repræsentative** organisationer/organer er berettiget til at rejse sager til varetagelse af forbrugerinteresser med henblik på at opnå en eksigibel afgørelse, hvorved den erhvervsdrivende tilpligtes enten at yde kompensation, afhjælpning eller udskiftning, give et forholdsmæssigt afslag, ophæve kontrakten eller tilbagebetale den betalte pris afhængigt af situationen. En medlemsstat kan kræve **eller undlade at kræve**, at de enkelte berørte forbrugere formelt skal tilslutte sig sagen, inden der kan træffes ~~en retskonstaterende afgørelse~~ eller en afgørelse med henblik på opnåelse af genopretning. [Ændring 60]

1a. *Hvis en medlemsstat ikke kræver et samtykke fra den enkelte forbruger med henblik på tilslutning til sagen til varetagelse af forbrugerinteresser, skal medlemsstaten ikke desto mindre tillade de enkeltpersoner, der ikke har deres sædvanlige opholdssted i den medlemsstat, hvor sagen forekommer, at deltage i sagen til varetagelse af forbrugerinteresser, hvis de inden for den gældende tidsfrist gav udtrykkeligt samtykke til at deltage i sagen til varetagelse af forbrugerinteresser. [Ændring 61]*

Den godkendte **repræsentative** organisation/det godkendte **repræsentative** organ fremlægger ~~tilstrækkelige alle de~~ **nødvendige** oplysninger som krævet efter national lovgivning til støtte for sagen, herunder en angivelse af de forbrugere, der er berørt af sagen, og de spørgsmål om de faktiske og retlige omstændigheder, der skal besvares. [Ændring 62]

2. Uanset stk. 1 skal medlemsstaterne kunne give en retsinstans eller en forvaltningsmyndighed beføjelse til at træffe en retskonstaterende afgørelse i stedet for en afgørelse med henblik på opnåelse af genopretning for så vidt angår den erhvervsdrivendes ansvar over for de forbrugere, der har lidt tab på grund af overtrædelsen af de EU-retlige bestemmelser, der er opført i bilag I, i behørigt begrundede tilfælde, hvor det på grund af kendetegnene ved de berørte forbrugeres individuelle skade er kompliceret at fastslå omfanget af den enkeltes genopretning. [Ændring 63]

3. Stk. 2 finder ikke anvendelse i tilfælde, hvor:

- a) det er muligt at udpege de forbrugere, der er berørt af overtrædelsen, og de har lidt sammenlignelige tab forårsaget af samme praksis i tilknytning til et tidsrum eller et køb. I sådanne tilfælde skal kravet om, at de enkelte berørte forbrugere skal give deres bemyndigelse, ikke udgøre en forudsætning for at indbringe sagen. Kompensationen skal udbetales direkte til de berørte forbrugere
- b) forbrugerne har lidt små tab, og det ville være uforholdsmæssigt at fordele kompensationen mellem dem. I sådanne tilfælde sikrer medlemsstaterne, at det ikke kræves, at hver enkelt forbruger samtykker hertil. Kompensationen skal gå til et offentligt formål, der tjener forbrugernes kollektive interesser. [Ændring 64]

4. Den kompensation, der opnås gennem en endelig afgørelse, jf. stk. 1, ~~2 og 3~~, berører ikke eventuelle yderligere rettigheder til genopretning, som de berørte forbrugere måtte have i medfør af EU-retten eller national lovgivning. **Princippet om retskraft skal overholdes ved anvendelsen af denne bestemmelse.** [Ændring 65]

4a. *Genopretningsforanstaltningerne har til formål at give de berørte forbrugere fuld kompensation for deres tab. Hvis der resterer et beløb, som der ikke er gjort krav på efter kompensationen, træffer en retsinstans afgørelse om, hvem der skal modtage restbeløbet. Restbeløbet skal ikke gå til den godkendte organisation/det godkendte organ eller den erhvervsdrivende. [Ændring 66]*

Tirsdag den 26. marts 2019

4b. Navnlig forbydes det at tilkende erstatning med karakter af straf, som medfører overkompensation til sagsøger for den lidt skade. Den kompensation, som forbrugere, der har lidt tab kollektivt, får, må f.eks. ikke overstige det beløb, som den erhvervsdrivende skylder efter gældende national lovgivning eller EU-retten, for at dække det faktiske tab, de har lidt individuelt. [Ændring 67]

Artikel 7

Finansiering **Antagelighed af en sag til varetagelse af forbrugerinteresser** [Ændring 68]

1. En godkendt **repræsentativ** organisation/et godkendt **repræsentativt** organ, der søger at opnå en afgørelse med henblik på opnåelse af genopretning som omhandlet i artikel 6, stk. 1, ~~oplyser~~ **forelægger** på et tidligt **det tidligst mulige** tidspunkt i sagen, ~~hvorfra~~ **retsinstansen eller forvaltningsmyndigheden en fuldstændig finansieringsoversigt med angivelse af alle kilder til** de midler, der anvendes til dens/dets aktiviteter generelt, og de midler, der anvendes til støtte for sagen, ~~hidrører for at vise fravær af interessekonflikter~~. Den/det godtgør, at den/det har tilstrækkelige økonomiske midler til at repræsentere de berørte forbrugeres bedste interesser og til eventuelt at dække modpartens udgifter, hvis den/det ikke får medhold i sagen. [Ændring 69]

2. Medlemsstaterne sikrer, at det, når en sag til varetagelse af forbrugerinteresser, hvorunder der søges genopretning, finansieres af tredjemand, er forbudt for vedkommende tredjemand **En sag til varetagelse af forbrugerinteresser kan erklæres for uantagelig af den nationale retsinstans, hvis den godtgør, at tredjemands finansiering vil:** [Ændring 70]

- a) ~~at~~ påvirke den godkendte **repræsentative** organisations/det godkendte **repræsentative** organs beslutninger i forbindelse med sagen til varetagelse af forbrugerinteresser, herunder **anlæggelse af sager til varetagelse af forbrugernes interesser og beslutninger** om at indgå forlig [Ændring 71]
- b) at yde finansielle midler til en sag til varetagelse af forbrugerinteresser mod en modpart, der er en konkurrent til den, der yder midlerne, eller en modpart, som den, der yder midlerne, er afhængig af.

3. Medlemsstaterne sikrer, at de retsinstanser og forvaltningsmyndigheder, der har beføjelse til at vurdere **vurderer det i stk. 1 omhandlede fravær af interessekonflikter og** de i stk. 2 omhandlede omstændigheder og dermed at kræve, at den godkendte organisation/det godkendte organ afviser de relevante økonomiske midler og om nødvendigt afviser den godkendte organisations/det godkendte organs partsstatus i en konkret sag **på tidspunktet for vurdering af antageligheden af sagen om varetagelse af forbrugerinteresser og på et senere tidspunkt under retssagen, hvis omstændighederne først indtræffer på det tidspunkt.** [Ændring 72]

3a. Medlemsstaterne sikrer, at retsinstansen eller forvaltningsmyndigheden har beføjelse til at afvise åbenlyst ubegrundede sager tidligst muligt i proceduren. [Ændring 73]

Artikel 7a

Princippet om, at taberen betaler

Medlemsstaterne sikrer, at den part, der taber en kollektiv sag med henblik på opnåelse af genopretning, tilbagebetaler de sagsomkostninger, som den vindende part har pådraget sig, på de betingelser, der er fastsat i national ret. Retsinstansen eller forvaltningsmyndigheden tilkender dog ikke den tabende part omkostninger, hvis disse er pådraget unødvendigt eller ikke står i et rimeligt forhold til kravets værdi. [Ændring 74]

Artikel 8

Forlig

1. Medlemsstaterne kan fastsætte bestemmelser om, at en godkendt **repræsentativ** organisation/et godkendt **repræsentativt** organ og en erhvervsdrivende, der har indgået forlig vedrørende genopretning til de forbrugere, der er berørt af en angivelig ulovlig praksis, som den pågældende erhvervsdrivende har fulgt, i fællesskab kan anmode en retsinstans eller en forvaltningsmyndighed om at godkende forliget. ~~En sådan anmodning skal kun indgives til en retsinstans eller en forvaltningsmyndighed, hvis en retsinstans eller en forvaltningsmyndighed i samme medlemsstat ikke er ved at behandle en anden verserende sag vedrørende den samme erhvervsdrivende og vedrørende den samme praksis.~~ [Ændring 75]

2. Medlemsstaterne sikrer, at retsinstansen eller forvaltningsmyndigheden på et hvilket som helst tidspunkt under sagen kan opfordre den godkendte organisation/det godkendte organ og modparten efter at have hørt dem til at indgå forlig om genopretning inden for en rimelig frist.

Tirsdag den 26. marts 2019

3. Medlemsstaterne sikrer, at den retsinstans eller forvaltningsmyndighed, der traf den endelige retskonstaterende afgørelse, der er omhandlet i artikel 6, stk. 2, har kompetence til at anmode parterne i sagen til varetagelse af forbrugerinteresser om inden for en rimelig frist at nå et forlig vedrørende genopretning til forbrugerne på grundlag af denne endelige afgørelse.
4. De i stk. 1, 2 og 3 omhandlede forlig efterprøves af retsinstansen eller forvaltningsmyndigheden. Retsinstansen eller forvaltningsmyndigheden vurderer forligets lovlighed og rimelighed, idet der tages hensyn til alle parters rettigheder og interesser, herunder de berørte forbrugere.
5. Hvis det i stk. 2 omhandlede forlig ikke indgås inden for den fastsatte frist, eller det opnåede forlig ikke godkendes, fortsætter retsinstansen eller forvaltningsmyndigheden behandlingen af sagen til varetagelse af forbrugerinteresser.
6. ~~De enkelte berørte forbrugere skal have mulighed for at acceptere eller afvise at være bundet af de i stk. 1, 2 eller 3 omhandlede forlig.~~ Den genopretning, der opnås i kraft af et godkendt forlig, jf. stk. 4, ~~berører ikke er bindende for alle parter, uden at dette berører~~ eventuelle yderligere rettigheder til genopretning, som de berørte forbrugere måtte have i medfør af EU-retten eller national lovgivning. [Ændring 76]

Artikel 9

Oplysninger om sager til varetagelse af forbrugerinteresser.

-1. *Medlemsstaterne sikrer, at de repræsentative organisationer/organer:*

- a) *informerer forbrugerne om den påståede krænkelse af rettigheder i henhold til EU-retten og hensigten om at opnå en afgørelse om pålæg eller anlægge et erstatningssøgsmål*
- b) *allerede på forhånd forklarer de berørte forbrugere om muligheden for at deltage i sagen for at sikre, at de relevante dokumenter og andre oplysninger, der er nødvendige for sagen, bevares*
- c) *hvor det er relevant, informerer om de efterfølgende skridt og de mulige juridiske konsekvenser.* [Ændring 77]

1. ~~Medlemsstaterne~~ Når et forlig eller en endelig afgørelse gavner forbrugere, der måske ikke har kendskab hertil, sikrer **medlemsstaterne**, at retsinstansen eller forvaltningsmyndigheden stiller krav om, at ~~en erhvervsdrivende, der overtræder lovgivningen,~~ **den tabende part eller begge parter** for egen regning informerer de berørte forbrugere om de endelige afgørelser, hvori de i stk. 5 og 6 omhandlede foranstaltninger fastsættes, og de i artikel 8 omhandlede godkendte forlig, ved brug af midler, der er stå i et rimeligt forhold til sagens omstændigheder og inden for de fastsatte frister; herunder eventuelt ved at underrette alle berørte forbrugere individuelt. **Medlemsstaterne kan fastsætte, at informationspligten kan opfyldes ved hjælp af et offentligt og let tilgængeligt websted.** [Ændring 78]

1a. *Den tabende part bærer omkostningerne til information til forbrugerne i henhold til princippet i artikel 7.* [Ændring 79]

2. De i stk. 1 omhandlede oplysninger skal på et forståeligt sprog indeholde en forklaring vedrørende sagens genstand, dens retsvirkninger og, hvis det er relevant, de efterfølgende skridt, de berørte forbrugere skal tage. **Betingelserne og tidsrammen for oplysningerne skal udformes efter aftale med retsinstansen eller forvaltningsmyndigheden.** [Ændring 80]

2a. *Medlemsstaterne sikrer, at der på en tilgængelig måde stilles oplysninger til rådighed for offentligheden om kommende, igangværende og afsluttede sager til varetagelse af forbrugernes kollektive interesser, herunder i medierne og online via et offentligt websted, når en retsinstans har besluttet, at sagen kan antages.* [Ændring 81]

2b. *Medlemsstaterne sikrer, at de offentlige meddelelser fra godkendte organisationer/organer om kravene er faktuelle og tager hensyn til såvel forbrugernes rettigheder til at få oplysninger og sagsøgte omdømmemæssige rettigheder og retten til at bevare forretningshemmeligheder.* [Ændring 82]

Tirsdag den 26. marts 2019

Artikel 10

Virkninger af endelige afgørelser

1. Medlemsstaterne sikrer, at en ~~overtrædelse, der som fastslået i en~~ endelig afgørelse truffet af en forvaltningsmyndighed eller en retsinstans, herunder en endelig afgørelse om pålæg som omhandlet i artikel 5, stk. 2, litra b), ~~skader forbrugernes kollektive interesser, anses for uomtvisteligt~~ **betragtes som dokumentation** for at fastslå, at der **foreligger eller ikke foreligger** en overtrædelse med henblik på andre sager ved nationale retsinstanser om genopretning fra den samme erhvervsdrivende for samme ~~overtrædelse~~ **forhold, under forudsætning af at de samme berørte forbrugere ikke kan modtage kompensation to gange for den samme skade.** [Ændring 83]

2. Medlemsstaterne sikrer, at en endelig afgørelse som omhandlet i stk. 1, der er truffet i en anden medlemsstat, af deres egne retsinstanser eller forvaltningsmyndigheder **som minimum** betragtes som ~~en afkræftelig formodning om dokumentation for~~, at der foreligger en overtrædelse. [Ændring 84]

2a. Medlemsstaterne sikrer, at en endelig afgørelse truffet af en domstol i en medlemsstat, der fastslår, at der foreligger eller ikke foreligger en overtrædelse, i forbindelse med eventuelle andre sager, hvor der søges genopretning hos de nationale domstole i en anden medlemsstat mod den samme erhvervsdrivende for den samme overtrædelse, anses for at være en afkræftelig formodning. [Ændring 85]

3. Medlemsstaterne sikrer, at en endelig retskonstaterende afgørelse som omhandlet i artikel 6, stk. 2, betragtes som uomtvistelig og fastslår den erhvervsdrivendes ansvar over for de forbrugere, der har lidt tab som følge af en overtrædelse, **opfordres til at oprette en database, der indeholder alle endelige afgørelser om sager** med henblik på alle sager ved deres nationale retsinstanser mod samme erhvervsdrivende for samme overtrædelse. Medlemsstaterne sikrer, at forbrugere har adgang til individuelt at rejse sådanne sager med henblik på opnåelse af genopretning ved brug hensigtsmæssige og forenklede procedurer **opnåelse af genopretning, der kan lette andre foranstaltninger til genopretning, og til at udveksle bedste praksis på dette område.** [Ændring 86]

Artikel 11

Suspension af forældelsesfristen

Medlemsstaterne sikrer **i overensstemmelse med national lovgivning**, at indbringelsen af sager til varetagelse af forbrugerinteresser som omhandlet i artikel 5 og 6 medfører, at de forældelsesfrister, der gælder for enhver sag med henblik på opnåelse af genopretning for de berørte ~~forbrugere~~ **enkeltpersoner**, suspenderes eller afbrydes, hvis de relevante rettigheder er omfattet af forældelsesfrister i henhold til EU-retten eller national lovgivning. [Ændring 87]

Artikel 12

Fremme af sagsbehandlingen

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de i artikel 5 og 6 omhandlede sager til varetagelse af forbrugerinteresser, behandles hurtigst muligt.

2. Sager til varetagelse af forbrugerinteresser med henblik på at opnå en afgørelse om påbud som omhandlet i artikel 5, stk. 2, litra a), behandles ved brug af en hasteprocedure.

Artikel 13

Dokumentation

Medlemsstaterne sikrer, at retsinstansen eller forvaltningsmyndigheden på anmodning af en ~~gødkendt organisation/et gødkendt organ~~ **af parterne**, der har fremlagt rimeligt tilgængelige kendsgerninger og beviser **og en omfattende forklaring**, som er tilstrækkelige til at ~~indlede sagen til varetagelse af forbrugerinteresser~~ **understøtte partens synspunkter**, og har henvist til ~~den~~ yderligere **specifik og klart defineret** dokumentation, som modparten råder over, i overensstemmelse med de nationale procedureregler kan kræve, at ~~modparten~~ **denne modpart så snævert som muligt på grundlag af rimeligt tilgængelige kendsgerninger** fremlægger denne dokumentation, som er omfattet af gældende EU-regler og nationale regler om fortrolighed. **Kravet skal være passende og forholdsmæssigt i den foreliggende sag og må ikke skabe ubalance mellem de to parter.** [Ændring 88]

Tirsdag den 26. marts 2019

1a. Medlemsstaterne sikrer, at retsinstanserne begrænser fremlæggelsen af dokumentation til, hvad der er rimeligt i forhold til formålet. For at afgøre, om en fremlæggelse af dokumentation, som en repræsentativ organisation/et repræsentativt organ anmoder om, står i et rimeligt forhold til formålet, tager retsinstansen hensyn til alle berørte parters beskyttelsesværdige interesse, dvs. i hvilket omfang anmodningen om fremlæggelse af dokumentation er underbygget af tilgængelige kendsgerninger og beviser, og om den dokumentation, som der anmodes om fremlæggelse af, indeholder fortrolige oplysninger. [Ændring 89]

1b. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale retsinstanser har beføjelse til at kræve fremlæggelse af dokumentation, der indeholder fortrolige oplysninger, når de finder det relevant i forbindelse med erstatningssøgsmålet. [Ændring 90]

Artikel 14

Sanktioner

1. Medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om sanktioner for manglende overholdelse af endelige afgørelser, der er truffet inden for rammerne af en sag til varetagelse af forbrugerinteresser, og træffer alle nødvendige foranstaltninger til at sikre, at de gennemføres. Sanktionerne skal være effektive, forholdsmæssige og have afskrækkende virkning.
2. Medlemsstaterne sikrer, at sanktionerne **blandt andet** kan have form af bødestraf. [Ændring 91]
3. Når medlemsstaterne tager stilling til fordelingen af indtægterne fra bøder, tager de hensyn til forbrugernes kollektive interesser. **Medlemsstaterne kan beslutte, at sådanne indtægter tildeles en fond, der oprettes med henblik på at finansiere sager til varetagelse af forbrugerinteresser.** [Ændring 92]
4. Medlemsstaterne giver senest [date for transposition of the Directive] Kommissionen meddelelse om de i stk. 1 omhandlede bestemmelser og meddeler omgående senere ændringer af betydning for bestemmelserne.

Artikel 15

Bistand til godkendte **repræsentative** organisationer/organer [Ændring 93]

1. Medlemsstaterne **opfordres til i overensstemmelse med artikel 7 at sikre, at godkendte repræsentative organisationer/organer har tilstrækkelige midler til rådighed til sager til varetagelse af forbrugerinteresser. De** træffer de nødvendige foranstaltninger for at ~~sikre~~ **lette adgangen til domstolsprøvelse og sikrer**, at omkostningerne i forbindelse med sager til varetagelse af forbrugerinteresser ikke udgør en økonomisk hindring for, at godkendte organisationer/organer effektivt kan udøve deres ret til at søge at opnå de i artikel 5 og 6 omhandlede foranstaltninger, for eksempel ved at begrænse de gældende retsafgifter eller administrative gebyrer, om nødvendigt give dem adgang til retshjælp eller stille offentlige midler til rådighed for dem til dette formål. [Ændring 94]

1a. Medlemsstaterne yder strukturel støtte til enheder, der optræder som godkendte organisationer/organer inden for rammerne af dette direktiv. [Ændring 95]

2. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at i de tilfælde, hvor de godkendte organisationer/organer skal informere de berørte forbrugere om verserende sager til varetagelse af forbrugerinteresser, kan den erhvervsdrivende tilpligtes at betale de tilknyttede omkostninger, hvis denne ikke får medhold i sagen.
3. Medlemsstaterne og Kommissionen støtter og letter samarbejdet med de godkendte organisationer/organer og udveksler og videreformidler bedste praksis og erfaringer, hvad angår bilæggelse af grænseoverskridende og nationale tvister vedrørende overtrædelser.

Artikel 15a

Juridisk bistand og udgifter hertil

Medlemsstaterne sikrer, at advokatsalærer og beregningsmetoden herfor ikke skaber et incitament til at anlægge retssager, der er unødvendige set ud fra de involverede parters interesse. Navnlige forbyder medlemsstaterne advokatsalærer, der er afhængige af sagens udfald. [Ændring 96]

Tirsdag den 26. marts 2019

Artikel 16

Sager til varetagelse af forbrugerinteresser på tværs af grænserne

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at enhver godkendt **repræsentativ** organisation/ethvert godkendt **repræsentativt** organ, der er udpeget på forhånd i en medlemsstat, jf. artikel 4, stk. 1, kan indbringe sagen for en retsinstans eller en forvaltningsmyndighed i en anden medlemsstat ved fremlæggelse af den i nævnte artikel omhandlede offentligt tilgængelige liste. Retsinstansen eller forvaltningsmyndigheden ~~skal acceptere denne liste som dokumentation for~~ **kan revidere** den godkendte **repræsentative** organisations/det godkendte **repræsentative** organs status, uden at dette berører førstnævntes ret til at efterprøve, om den godkendte **repræsentative** organisations/det godkendte **repræsentative** organs formål berettiger, at den/det agerer i en konkret sag. [Ændring 97]

2. Medlemsstaterne sikrer, at hvis en overtrædelse berører eller sandsynligvis vil berøre forbrugere fra forskellige medlemsstater, kan sagen til varetagelse af forbrugerinteresser indbringes for den kompetente retsinstans eller forvaltningsmyndighed i en medlemsstat af forskellige godkendte organisationer/organer fra forskellige medlemsstater, der handler i fællesskab eller er repræsenteret af en enkelt godkendt organisation/et enkelt godkendt organ med henblik på beskyttelsen af de kollektive interesser for forbrugere fra forskellige medlemsstater.

2a. En medlemsstat, hvori et kollektivt søgsmål finder sted, kan kræve et mandat fra de forbrugere, der er bosiddende i denne medlemsstat, og skal kræve et mandat fra de individuelle forbrugere i en anden medlemsstat, når søgsmålet er grænseoverskridende. I sådanne tilfælde skal der leveres en konsolideret liste med alle de forbrugere fra andre medlemsstater, der har givet et sådant mandat, til retsinstansen eller forvaltningsmyndigheden og modparten, når sagen indledes. [Ændring 98]

3. Med henblik på grænseoverskridende sager til varetagelse af forbrugerinteresser, og uden at det berører de rettigheder, andre organisationer/organer har i henhold til national lovgivning, meddeler medlemsstaterne Kommissionen listen over de på forhånd udpegede godkendte organisationer/organer. Medlemsstaterne giver Kommissionen meddelelse om disse godkendte organisationers/organers navn og formål. Kommissionen offentliggør disse oplysninger og holder dem ajourført.

4. Hvis en medlemsstat ~~eller~~, Kommissionen **eller den erhvervsdrivende** sår tvivl om, hvorvidt en godkendt **repræsentativ** organisation/et godkendt **repræsentativt** organ opfylder de kriterier, der er fastsat i artikel 4, stk. 1, undersøger den medlemsstat, som udpegede organisationen/organet, sagen og inddrager om nødvendigt godkendelsen, hvis et eller flere kriterier ikke er opfyldt. [Ændring 99]

Artikel 16a

Offentligt register

Medlemsstaterne sikrer, at de relevante nationale kompetente myndigheder opretter et offentligt tilgængeligt register over ulovlige handlinger, i forbindelse med hvilke der er blevet pålagt påbud eller forbud i overensstemmelse med bestemmelserne i dette direktiv. [Ændring 100]

Kapitel 3

Afsluttende bestemmelser

Artikel 17

Ophævelse

Direktiv 2009/22/EF ophæves fra [date of application of this Directive], uden at dette berører artikel 20, stk. 2.

Henvisninger til det ophævede direktiv gælder som henvisninger til nærværende direktiv og læses efter sammenligningstabellen i bilag II.

Artikel 18

Kontrol og evaluering

1. Senest fem år efter datoen for anvendelsen af dette direktiv foretager Kommissionen en evaluering af direktivet og fremlægger en rapport om de vigtigste resultater heraf for Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg. Evalueringen foretages efter Kommissionens retningslinjer for bedre regulering. I rapporten vurderer Kommissionen navnlig direktivets anvendelsesområde som omhandlet i artikel 2 og bilag I.

Tirsdag den 26. marts 2019

~~2. Senest et år efter dette direktivs ikrafttrædelse vurderer Kommissionen, om EU-reglerne for så vidt angår fly- og jernbanepassagerers rettigheder sikrer et passende forbrugerbeskyttelsesniveau i forhold til det, der sikres i dette direktiv. Hvis det er tilfældet, fremlægger Kommissionen passende forslag, som blandt andet kan bestå i at fjerne de retsakter, der er omhandlet i punkt 10 og 15 i bilag 1, fra direktivets anvendelsesområde som fastsat i artikel 2. [Ændring 101]~~

3. Medlemsstaterne forelægger hvert år og første gang senest 4 år efter datoen for dette direktivs anvendelse følgende oplysninger for Kommissionen, som er nødvendige for udarbejdelsen af den i stk. 1 omhandlede rapport:

- a) antallet af sager til varetagelse af forbrugerinteresser, der i medfør af direktivet er indbragt for forvaltningsmyndigheder og retsinstanser
- b) hvilken type godkendt organisation/organ der har rejst sagerne
- c) hvilke typer overtrædelser der er genstand for sager til varetagelse af forbrugerinteresser, hvem parterne i disse sager er, og hvilke økonomiske sektorer der er berørt af sagerne
- d) procedurernes varighed fra sagen rejses, til der træffes en endelig afgørelse om pålæg som omhandlet i artikel 5 eller en afgørelse med henblik på opnåelse af genopretning eller en retskonstaterende afgørelse som omhandlet i artikel 6, eller til et forlig som omhandlet i artikel 8 endeligt godkendes
- e) udfaldene af sagerne til varetagelse af forbrugerinteresser
- f) antallet af godkendte organisationer/organer, der deltager i den i artikel 15, stk. 3, omhandlede samarbejds- og udvekslingsmekanisme.

Artikel 18a

Revisionsklausul

Med forbehold af artikel 16 vurderer Kommissionen, om grænseoverskridende sager til varetagelse af forbrugerinteresser bedst kan behandles på EU-plan ved at indføre en europæisk ombudsmand for kollektive søgsmål. Senest tre år efter dette direktivs ikrafttrædelse udarbejder Kommissionen en rapport herom og forelægger den for Europa-Parlamentet og Rådet, eventuelt ledsaget af et relevant forslag. [Ændring 102]

Artikel 19

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den [18 måneder efter datoen for dette direktivs ikrafttrædelse] de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv. De tilsender straks Kommissionen disse love og administrative bestemmelser.

Medlemsstaterne anvender disse bestemmelser fra [seks måneder efter fristen for gennemførelsen].

Lovene og de administrative bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 20

Overgangsbestemmelser

1. Medlemsstaterne anvender de love og administrative bestemmelser, der gennemfører dette direktiv i national lovgivning, på overtrædelser, der skete efter den [datoen for anvendelse af dette direktiv].

Tirsdag den 26. marts 2019

2. Medlemsstaterne anvender de love og administrative bestemmelser, der gennemfører direktiv 2009/22/EF i national lovgivning, på overtrædelser, der skete efter den [datoen for anvendelse af dette direktiv].

Artikel 21

Ikrafttrædelse

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 22

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i ..., den .

På Europa-Parlamentets vegne

Formand

På Rådets vegne

Formand

Tirsdag den 26. marts 2019

BILAG I

LISTE OVER DE I ARTIKEL 2, STK. 1, OMHANDLEDE BESTEMMELSER

- 1) Rådets direktiv 85/374/EØF af 25. juli 1985 om tilnærmelse af medlemsstaternes administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om produktansvar (EFT L 210 af 7.8.1985, s. 29) ⁽¹⁾.
- 2) Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler (EFT L 95 af 21.4.1993, s. 29).
- 3) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/6/EF af 16. februar 1998 om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med angivelse af priser på forbrugsvarer (EFT L 80 af 18.3.1998, s. 27).
- 4) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF af 25. maj 1999 om visse aspekter af forbrugerkøb og garantier i forbindelse hermed (EFT L 171 af 7.7.1999, s. 12).
- 5) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF af 8. juni 2000 om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked («direktivet om elektronisk handel») (EFT L 178 af 17.7.2000, s. 1).
- 6) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/83/EF af 6. november 2001 om oprettelse af en fællesskabskodeks for humanmedicinske lægemidler: artikel 86-100 (EFT L 311 af 28.11.2001, s. 67).
- 7) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/22/EF af 7. marts 2002 om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (forsyningspligtdirektivet) (EFT L 108 af 24.4.2002, s. 51).
- 8) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor (direktivet om privatlivets fred og elektronisk kommunikation) (EFT L 201 af 31.7.2002, s. 37): artikel 13.
- 9) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/65/EF af 23. september 2002 om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser til forbrugerne (EFT L 271 af 9.10.2002, s. 16).
- 10) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 261/2004 af 11. februar 2004 om fælles bestemmelser om kompensation og bistand til luftfartspassagerer ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 295/91 (EUT L 46 af 17.2.2004, s. 1).
- 11) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked (EUT L 149 af 11.6.2005, s. 22).
- 12) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2006 af 5. juli 2006 om handicappede og bevægelseshæmmede personers rettigheder, når de rejser med fly (EUT L 204 af 26.7.2006, s. 1).
- 13) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/114/EF af 12. december 2006 om vildledende og sammenlignende reklame (EUT L 376 af 27.12.2006, s. 21): artikel 1, artikel 2, litra c), og artikel 4-8.

⁽¹⁾ Førnævnte direktiv blev ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/34/EF af 10. maj 1999 om ændring af Rådets direktiv 85/374/EØF om tilnærmelse af medlemsstaternes administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om produktansvar (EFT L 141 af 4.6.1999, s. 20).

Tirsdag den 26. marts 2019

- 14) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked (EUT L 376 af 27.12.2006, s. 36).
- 15) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1371/2007 af 23. oktober 2007 om jernbanepassagerers rettigheder og forpligtelser (EUT L 315 af 3.12.2007, s. 14).
- 16) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF (EUT L 133 af 22.5.2008, s. 66).
- 17) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1008/2008 af 24. september 2008 om fælles regler for driften af lufttrafiktjenester i Fællesskabet (EUT L 293 af 31.10.2008, s. 3): artikel 22, 23 og 24.
- 18) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring og ophævelse af direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 (EUT L 353 af 31.12.2008, s. 1).
- 19) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/122/EF af 14. januar 2009 om beskyttelse af forbrugerne i forbindelse med visse aspekter ved timeshareaftaler, aftaler om længerevarende ferieprodukter, videresalgs- og bytteaftaler (EUT L 33 af 3.2.2009, s. 10).
- 20) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv 2003/54/EF (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 55).
- 21) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 94).
- 22) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/65/EF af 13. juli 2009 om samordning af love og administrative bestemmelser om visse institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter) (EUT L 302 af 17.11.2009, s. 32).
- 23) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 924/2009 af 16. september 2009 om grænseoverskridende betalinger i Fællesskabet og om ophævelse af forordning (EF) nr. 2560/2001 (EUT L 266 af 9.10.2009, s. 11).
- 24) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/110/EF af 16. september 2009 om adgang til at optage og udøve virksomhed som udsteder af elektroniske penge og tilsyn med en sådan virksomhed, ændring af direktiv 2005/60/EF og 2006/48/EF og ophævelse af direktiv 2000/46/EF (EUT L 267 af 10.10.2009, s. 7).
- 25) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF af 21. oktober 2009 om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energirelaterede produkter (EUT L 285 af 31.10.2009, s. 10).
- 26) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1222/2009 af 25. november 2009 om mærkning af dæk for så vidt angår brændstoffeffektivitet og andre vigtige parametre (EUT L 342 af 22.12.2009, s. 46).
- 27) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF af 25. november 2009 om adgang til og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed (Solvens II) (EUT L 335 af 17.12.2009, s. 1): artikel 183, 184, 185 og 186.
- 28) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/13/EU af 10. marts 2010 om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne om udbud af audiovisuelle medietjenester (direktiv om audiovisuelle medietjenester) (EUT L 95 af 15.4.2010, s. 1): artikel 9, 10 og 11 og artikel 19-26.
- 29) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/31/EU af 19. maj 2010 om bygningers energimæssige ydeevne (EUT L 153 af 18.6.2010, s. 13).

Tirsdag den 26. marts 2019

- 30) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 66/2010 af 25. november 2009 om EU-miljømærket (EUT L 27 af 30.1.2010, s. 1).
- 31) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1177/2010 af 24. november 2010 om passagerers rettigheder ved sørejser og rejser på indre vandveje og om ændring af forordning (EF) nr. 2006/2004 (EUT L 334 af 17.12.2010, s. 1).
- 32) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 181/2011 af 16. februar 2011 om buspassagerers rettigheder og om ændring af forordning (EF) nr. 2006/2004 (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 1).
- 33) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/24/EU af 9. marts 2011 om patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelser (EUT L 88 af 4.4.2011, s. 45).
- 34) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/61/EU af 8. juni 2011 om forvaltere af alternative investeringsfonde og om ændring af direktiv 2003/41/EF og 2009/65/EF samt forordning (EF) nr. 1060/2009 og (EU) nr. 1095/2010 (EUT L 174 af 1.7.2011, s. 1).
- 35) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om forbrugerrettigheder, om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF samt om ophævelse af Rådets direktiv 85/577/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF (EUT L 304 af 22.11.2011, s. 64).
- 36) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 af 25. oktober 2011 om fødevarerinformation til forbrugerne, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 og (EF) nr. 1925/2006 og om ophævelse af Kommissionens direktiv 87/250/EØF, Rådets direktiv 90/496/EØF, Kommissionens direktiv 1999/10/EF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/13/EF, Kommissionens direktiv 2002/67/EF og 2008/5/EF og Kommissionens forordning (EF) nr. 608/2004 (EUT L 304 af 22.11.2011, s. 18).
- 37) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 260/2012 af 14. marts 2012 om tekniske og forretningsmæssige krav til kreditoverførsler og direkte debiteringer i euro og om ændring af forordning (EF) nr. 924/2009 (EUT L 94 af 30.3.2012, s. 22).
- 38) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 531/2012 af 13. juni 2012 om roaming på offentlige mobilkommunikationsnet i Unionen (EUT L 172 af 30.6.2012, s. 10).
- 39) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF (EUT L 315 af 14.11.2012, s. 1).
- 40) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/11/EU af 21. maj 2013 om alternativ tvistbilæggelse i forbindelse med tvister på forbrugerområdet (EUT L 165 af 18.6.2013, s. 63): artikel 13.
- 41) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 524/2013 af 21. maj 2013 om onlinetvistbilæggelse i forbindelse med tvister på forbrugerområdet (forordning om OTB på forbrugerområdet)(EUT L 165 af 18.6.2013, s. 1): artikel 14.
- 42) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 345/2013 af 17. april 2013 om europæiske venturekapitalfonde (EUT L 115 af 25.4.2013, s. 1).
- 43) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 346/2013 af 17. april 2013 om europæiske sociale iværksætterfonde (EUT L 115 af 25.4.2013, s. 18).
- 44) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/17/EU af 4. februar 2014 om forbrugerkreditaftaler i forbindelse med fast ejendom til beboelse og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 (EUT L 60 af 28.2.2014, s. 34): artikel 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, kapitel 10 og bilag I og II.
- 45) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/65/EU af 15. maj 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om ændring af direktiv 2002/92/EF og direktiv 2011/61/EU (EUT L 173 af 12.6.2014, s. 349).

Tirsdag den 26. marts 2019

- 46) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/92/EU af 23. juli 2014 om sammenlignelighed af gebyrer i forbindelse med betalingskonti, flytning af betalingskonti og adgang til betalingskonti med basale funktioner (EUT L 257 af 28.8.2014, s. 214): artikel 3-18 og artikel 20, stk. 2.
- 47) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2302 af 25. november 2015 om pakkerejser og sammensatte rejsearrangementer samt om ændring af forordning (EF) nr. 2006/2004 og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU og om ophævelse af Rådets direktiv 90/314/EØF (EUT L 326 af 11.12.2015, s. 1).
- 48) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1286/2014 af 26. november 2014 om dokumenter med central information om sammensatte og forsikringsbaserede investeringsprodukter til detailinvestorer (PRIIP'er) (EUT L 352 af 9.12.2014, s. 1).
- 49) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/760 af 29. april 2015 om europæiske langsigtede investeringsfonde (EUT L 123 af 19.5.2015, s. 98).
- 50) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2366 af 25. november 2015 om betalingstjenester i det indre marked, og om ændring af direktiv 2002/65/EF, 2009/110/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 og om ophævelse af direktiv 2007/64/EF (EUT L 337 af 23.12.2015, s. 35).
- 51) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/2120 af 25. november 2015 om foranstaltninger vedrørende adgang til det åbne internet og om ændring af direktiv 2002/22/EF om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester og forordning (EU) nr. 531/2012 om roaming på offentlige mobilkommunikationsnet i Unionen (EUT L 310 af 26.11.2015, s. 1).
- 52) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/97 af 20. januar 2016 om forsikringsdistribution (omarbejdning) (EUT L 26 af 2.2.2016, s. 19).
- 53) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1).
- 54) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/2341 af 14. december 2016 om arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers (IORP'ers) aktiviteter og tilsynet hermed (EUT L 354 af 23.12.2016, s. 37).
- 55) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1128 af 14. juni 2017 om grænseoverskridende portabilitet af onlineindholdstjenester i det indre marked (EUT L 168 af 30.6.2017, s. 1).
- 56) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1129 af 14. juni 2017 om det prospekt, der skal offentliggøres, når værdipapirer udbydes til offentligheden eller optages til handel på et reguleret marked, og om ophævelse af direktiv 2003/71/EF (EUT L 168 af 30.6.2017, s. 12).
- 57) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1131 af 14. juni 2017 om pengemarkedsforeninger (EUT L 169 af 30.6.2017, s. 8).
- 58) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1369 af 4. juli 2017 om opstilling af rammer for energimærkning og om ophævelse af direktiv 2010/30/EU (EUT L 198 af 28.7.2017, s. 1).
- 59) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/302 af 28. februar 2018 om imødegåelse af uberettiget geoblokering og andre former for forskelsbehandling på grundlag af kundernes nationalitet, bopæl eller hjemsted i det indre marked og om ændring af forordning (EF) nr. 2006/2004 og (EU) 2017/2394 og af direktiv 2009/22/EF (EUT L 60 af 2.3.2018, s. 1).
- 59a) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/95/EF af 3. december 2001 om produktsikkerhed i almindelighed (EFT L 11 af 15.1.2002, s. 4). [Ændring 103]**

Tirsdag den 26. marts 2019

- 59b) *Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/35/EU af 26. februar 2014 om harmonisering af medlemsstaternes love om tilgængeliggørelse på markedet af elektrisk materiel bestemt til anvendelse inden for visse spændingsgrænser (EUT L 96 af 29.3.2014, s. 357). [Ændring 104]*
- 59c) *Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarer sikkerhed (EUT L 31 af 1.2.2002, s. 1). [Ændring 105]*
- 59d) *Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/31/EU af 26. februar 2014 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning vedrørende tilgængeliggørelse på markedet af ikke-automatiske vægte (EUT L 96 af 29.3.2014, s. 107). [Ændring 106]*
- 59e) *Rådets forordning (EØF) nr. 2136/89 af 21. juni 1989 om fælles handelsnormer for sardinkonserves og varebetegnelser for sardinkonserves og sardintypekonserves. [Ændring 107]*
- 59f) *Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1775/2005. [Ændring 108]*
-

Tirsdag den 26. marts 2019

BILAG II
SAMMENLIGNINGSTABEL

Direktiv 2009/22/EF	Nærværende direktiv
Artikel 1, stk. 1	Artikel 1, stk. 1
Artikel 1, stk. 2	Artikel 2, stk. 1
—	Artikel 2, stk. 2
—	Artikel 3
Artikel 2, stk. 1	Artikel 5, stk. 1
Artikel 2, stk. 1, litra a)	Artikel 5, stk. 2, litra a) og b) Artikel 12
—	Artikel 5, stk. 2, andet afsnit
Artikel 2, stk. 1, litra b)	Artikel 5, stk. 3 Artikel 9
Artikel 2, stk. 1, litra c)	Artikel 14
Artikel 2, stk. 2	Artikel 2, stk. 3
Artikel 3	Artikel 4, stk. 1-3
—	Artikel 4, stk. 4
—	Artikel 4, stk. 5
—	Artikel 5, stk. 4
—	Artikel 6
—	Artikel 7
—	Artikel 8
—	Artikel 10
—	Artikel 11
—	Artikel 13
—	Artikel 15
Artikel 4	Artikel 16
Artikel 5	—

Tirsdag den 26. marts 2019

Direktiv 2009/22/EF	Nærværende direktiv
Artikel 6	Artikel 18
Artikel 7	Artikel 1, stk. 2
Artikel 8	Artikel 19
Artikel 9	Artikel 17
—	Artikel 20
Artikel 10	Artikel 21
Artikel 11	Artikel 22